

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

PIK LXXXV. Ч. 117.

ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 26-ГО ТРАВНЯ 1978

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, MAY 26, 1978

No. 117.

VOL. LXXXV.

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

Гуцули влаштовують з'їзд на Союзівці

Філадельфія. (Л.Б.). — 3-поміж наших племенних груп, які об'єдналися і діють на наших поселеннях найбільш популярна гуцулка. Хоча може й не найсильніша й найчисленніша, проте має багато прикмет, що притягають до неї увагу загалу. Саме найменша гуцулка оточена романтикою мешканця гір, відважного мисливця, здібного різьбача і доброго танцюриста. А жінки-гуцулки славляться своєю красою, яка розквітала в обрамленні їх незвичайного народного вбрання.

Оці власні прикмети записали гуцулам передове місце. Хоч інші племенні групи так само обдаровані й значно численніші, проте не створили танцювальної групи, як її має Т-во "Черемш" у Філадельфії, або троїстий музик, як їх має Осередок ім. О.Довбуша у Боффало. Оце замишування до своєї мистецької спадщини спонукало гуцулів зберегти ці скарби й відкрити їх на далекому поселенні. Цим вони захопили свою молодь, яка привчається плекати ці галузі народної творчості.

Жидівки відбули протестну демонстрацію біля Кремлю

Москва. — У вівторок, 23-го травня, шість єврейських жидівок провели протестну демонстрацію біля мурів Кремлю, домагаючись права емігрувати до Ізраїлю. Ці єврейські мільйонери та працівники КГБ знищили їхні транспаранти з написами: "Дозвольте нам вийти до Ізраїля" та "Дайте візи до Ізраїля" і відвели демонстранток на станцію міліції. Жінки не ставили жадного опору.

Між демонстрантами була Наталя Кац, яка вже довгий час, але поки що безуспішно, стає провіз до ЗСА, що в 7-місячній дочка, Джессика, могла одержати папір лікаря на допомогу на дуже поважну недугу органів травлення. Дитині загрожувала смерть, бо в Союзі не було ліків, а в Ізраїлі, як гарантора безпеки його країни. Однак, французький президент Валері Жіскар Д'Естен заявив, що французький чужинецький легіон перевищує до Заїру американськими військовими транспортними літаками.

ДЕБАТИ НАД ЗВІТАМИ І ВИБІР КАНДИДАТІВ НА ГОЛОВНИХ УРЯДОВЦІВ БУЛИ НА ПОРЯДКУ 3-ГО ДНЯ НАРАД 29-ОЇ КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ

Пітсбург. — Дебати над звітами і вибір кандидатів на головних урядовців були предметом нарад у 3-му дні 29-ї Конвенції УНСоюзу в середу 27-го травня. Конвенція, як відомо, почалася в понеділок 22 травня і триватиме впродовж цього, проголошеного мейором Пітсбургу, "Українського Тижня". Народи відкрив заступник президента Конвенції проф. Іван Телюк, а після прийняття протоколу нарад з попереднього дня, що його відчитали по-українськи Іван Скоцилас та по-англійськи Тамара Куропас, Андрій Джула представив касира Братського Конгресу Пенсильванії п. Балабана, який, привітавши Конвенцію, закликав делегатів та через них і своїх земляків: "Говоріть своєю мовою, співайте своїх пісень, передавайте Вашу культуру Вашим співгромадянам". Конвенцію коротко привітали ще мгр Богдан Гарнаєвський від Фонду Катедри Українознавства при Гарвардському університеті, — Богдан Гаргай, президент ЦЕСУС-у від цієї світової організації українського студентства, та професор д-р Володимир Янів, ректор Українського Вільного Університету у Мюнхені.

Дальшу програму дня всеціло вивисили дебати над звітами та відповіді звітдавачів, про що детальніше будуть пізніші повідомлення. Третій день нарад Конвенції закінчено — як сказано — вибором кандидатів на головних урядовців.

20 африканських держав не можуть забезпечити свій континент

Париж. — Представники 20-ти африканських держав, які нараджуються в Парижі над справами, пов'язаними з безпекою того чорного континенту, не змогли погодитися щодо пред'явленого їм плану створити власну африканську збройну формуцію, яка протидіяла б збройному залоготві в будь-якій африканській країні.

Між привітними у Парижі африканськими лідерами є також президент Заїра Мобуту Сесе Секу, який заявив, що Заїр полегчить на Францію, як гарантора безпеки його країни. Однак, французький президент Валері Жіскар Д'Естен заявив, що французький чужинецький легіон перевищує до Заїру американськими військовими транспортними літаками.

Москва скидає вину за масакру в Заїрі на Америку

Москва. — Московська "Правда" закинула західним державам, що вони, "по-фарисейськи" роздають події в Заїрі і скидають за них вину на Кубу й СССР, щоби такою "димовою заслоною" прикрити власні "імперіалістичні затії" супроти багатого на землі і мінерали Заїра.

"Правда" ані словом не згадує про те, що чорні партизани, які перевели наскоки на багату на мідь провінцію Заїра, були вишкolenі кубинцями й озброєні совєтими, ані теж про масакру, що її партизани перевели серед білих мешканців міста Колвезі, зате накидається на американський Конгрес, який ніби свідомо, "набрав води в рот" і мовчить про "імперіалістичні затії" Америки, Франції і Бельгії супроти Африки.

"Правда" особливо сердиться, що бельгійських парашутистів і французький чужинецький легіон перевищує до Заїру американськими військовими транспортними літаками.

ФЕСТИВАЛЬ „МАЛОЇ УКРАЇНИ" В НЬО ЙОРКУ ПРОЙШОВ З ПОВНИМ УСПІХОМ

Нью Йорк, Н. Й. — Вже третій, з черги, український фестиваль, спонзорований Комітетом Будови церкви св. Юра в Нью Йорку відбувся на протязі трьох днів від 19 до 21 травня, тут при Схід 7-ма вулиця. Аромат українських страв, мелодійна музика бандур, танки сповнені багатства вишивок і різьб, спонукували навіть неознайомлених з українською культурою спадщиною зупинитися, пригнутися до монографічної програми.

Перший фестиваль у 1976-му році, що описав став постійною подією "Малої України", присвячено 200-річчю Америки і 100-річчю українського поселення; тоді й організовано спеціально до цього створений Комітет. Метою дальших фестивалів було зібрати гроші на фонд будови нової церкви св. Юра. Голова цього Комітету, адвокат Роман Гуглевич стверджує, що з цьогоорічного фестивалю зібрано 25,000 доларів, з чого більшу суму призначено на будову церкви, а меншу — на Академію св. Юра.

Бжезінські інформують японський уряд про наради в Пекіні

Токіо. — Д-р 36ігнев Бжезінський, головний дорадник Білого Дому для справ крайової безпеки, у вівторок і середу, 23-го і 24-го травня інформували японського прем'єра Такео Фукуду та інших членів японського уряду про перебіг його триденних нарад у Пекіні, зокрема про те, що комуністичний Китай хоче підписати мировий договір з Японією, який теж був би договором приязні та економічної співпраці. Переговори між Пекіном і Токіо в тій справі перервано в 1975-му році, але китайські власті протягом останніх кільканадцятьох місяців часто натякають, що хочуть довести до якнайшвидшого підписання такого договору.

Після наради Бжезінського з Фукудою японські джерела повідомили, що хоча прем'єр і міністер закордонних справ Сунао Сонода бажать такого договору з Пекіном, то не думають поспішати, бо ціла справа досить скомплікована, беручи до уваги факт, що з тим пов'язане питання безпеки не тільки Японії, але також Південної Кореї, Націоналістичного Китаю на Тайвані та інших держав цього обширу.

Як вказують коментатори, уряд прем'єра Фукуди більше погоджується з становищем державного секретаря Сайруса Венса, який "обережніше" ставиться до питання нормалізації зв'язків з Пекіном, ніж Бжезінський, який переконаний, що така нормалізація кончею і то якнайшвидше, щоб в такий спосіб збалансувати впливи Союзного Союзу в Азії і на терені

Чіанг Чінг-куо став президентом Націоналістичного Китаю

Тайпей. — Минувлої суботи, 20-го травня, 65-річного Чіанг Чінг-куо, сина покійного Чіанг Кай-шека, присяжено на пост президента Китайської Республіки, тобто націоналістичного Китаю на Тайвані, значить на пост, що його протягом майже 30 років займав Чіанг Кай-шек.

У своїй інаугураційній промові новий президент Чіанг повторив, що його уряд далі займатиме безкомпромісове антикомуністичне становище і ніколи не переговорюватиме з комуністичними властями в Пекіні, як теж не погодиться на жадні компроміси. Промовляючи саме в день, коли до Пекіну прибула делегація ЗСА, під проводом д-ра 36ігнева Бжезінського, головного дорадника Білого Дому щодо справ крайової безпеки, Чіанг Чінг-куо висловив надію, що між ЗСА і Тайваном зв'язки стануть "навіть сильніші", ніж тепер.

Коментатори не передбачають поважних змін у політиці Націоналістичного Китаю, але вказують на факт, що новий президент призначив відомих спеціалістів на відповідні пости в його уряді. Сун Юн-суан, колишній міністер економіки і головний архітект економічного розвитку Тайвану, став прем'єр-міністром, а Тсіанг Єн-сі, колишній міністер сільського господарства, став генеральним секретарем Квонмінтангу, правлячої партії.

РЕПРЕСІЇ В УКРАЇНІ НЕ ПРИПИНЯЮТЬСЯ

Гельсінкі (УІС „Смоло-скіп"). — 3 України повідомляють, що після закінчення Гельсінської конференції в Белграді репресії в Україні значно посилилися. Жорстоких переслідувань зазнають бувші українські політв'язні, які відбувши своє ув'язнення перебувають під наглядом в Україні або відбувають за слання у віддалених областях СССР. Їх постійно викликають на „розмови" представники органів КГБ та домагаються їхньої співпраці.

3 України повідомляють про такі події:

Навколо арешту Левка Лук'яненка

Після арешту Левка Лук'яненка, члена Київської Української Гельсінської Групи і бувшого доволитного політв'язня, органи КГБ провели такі обшуки навесні 1978 року — у Олеса Бердника, який тимчасово мешкає в квартирі Микола-Руденка у Конча-Заспі, двічі у Оксані Мешко, у Катерині Зарийської (яка живе в Хмельницькій області), Івана Кандиби (Львівщина), Віталія Калиниченка (Дніпропетровськ), Петра Віна перед арештом (Київ), Ігоря Кравцева (Харків), який був звільнений в 1977 р. після кількарічного ув'язнення.

3 Дніпропетровська повідомляють, що два знайомі Левка Лук'яненка, Володимир Сіренко і Микола Бреславський, під тиском органів КГБ, зазнаючи постійних переслідувань і „психологічної обробки", заломили свою лояльність владі. В Сіренко навіть виступив проти українського руху опору в міс-

Загадкова смерть брата В. Чорновола

У неясних обставинах помер у квітні старший брат Вячеслава Чорновола. В Києві навіть поширилася вістка, що він був підступно замордований, щоби залаяти інших. В зв'язку зі смертю брата і паралачем матері, Вя-

Надзвичайна сесія ОН нараджується над „тотальним роззброєнням"

Об'єднані Нації. — У вівторок 23 травня генеральний секретар Об'єднаних Націй Курт Вальдгайм відкрив 10-ту надзвичайну сесію Об'єднаних Націй, скликану головно під натиском з боку Союзного Союзу, який від років веде забіжну пропаганду за „загальне і тотальне роззброєння". Курт Вальдгайм закликав у своїй вступній промові до скликання „найбільшої і найбільш репрезентативної конференції роззброєння", яка, „зобов'язувала б світові резерви, таланти і джерела" у змаганні до повного роззброєння. Він жадав, щоби кожна країна, яка видає і більйон на зброєння, склала по одному мільйоні до міжнародного фонду, призначеного на цілі роззброєння.

Президентом цієї спеціальної сесії ОН, яка триватиме до 28 червня, став югославський представник Лазар Мойсєв. Совєтсь-

В Італії знайшли ще одну крівку терористів

Рим. — У погоні за скопювачами і вбивцями колишнього кількратного італійського прем'єра Альдо Моро поліція відкрила в недалекому від Риму надбережному місті Остія помешкання, в якому було багато різноманітної зброї, 66 фунтів вибухових матеріалів та пакети пропагандивних революційних листочок. Однак, поліція не є певна, чи та домівка належала до „Червоної бригади", винуватів убивства названого найвидатнішого італійського державного мужа, чи до спорідненої іншої радикально-лівої терористичної організації, відомої від початкових лі-

ПОМЕР ВОЛОДИМИР СТАНЬКО

Фрімонт, Міч. — У Фрімонті, Міч., помер в середу, 24-го травня бл. п. Володимир Станько, проживши 73 роки. Осиротів дружину Дарію, сина Юрія з дружиною Христинною і внуками Александром і Анною.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ

Нью Йорк, Н. Й. — 3 Літературно-Мистецького Клубу повідомляють, що в п'ятницю, 26-го травня ц. р. о год. 7:30 вечора, у приміщенні цього Клубу доповідалиме д-р Лука Луців на тему: „Клопоті літературного рецензента". Провідною думкою цієї доповіді будуть особисті спостереження д-ра Луцева, як сеньйора літературознавця. Тексти деяких модерних рецензованих творів прочитає актор С. Крижанівський.

Д-Р БОГДАН ОСАДЧУК ДОПОВІДАТИМЕ В НЬО ЙОРКУ

Нью Йорк, Н. Й. — Український Демократичний Рух. — Клуб в Нью Йорку інформують, що у суботу, 27-го травня ц. р. о год. 6-їй вечора, тут у приміщенні Українського Інституту Америки, при 2 Вест 79-та вул. доповідалиме д-р Богдан Осадчук, професор Університету в Західному Берліні, видатний публіцист та співробітник швейцарської преси на тему: „Східна політика Німеччини після візиту Леоніда Брежнєва у Боні".

В ЕЛЛЕНВІЛЛІ ВІДБУДЕТЬСЯ 19-Й ОКРУЖНИЙ ЗЛЕТ ЮНАЦТВА

Елленвілл, Н. Й. — Команда Злету та Крайова Управа Спільки Української Молоді Америки повідомляють, що в 60-річчя будови Української Держави, під кличем „Розквіт завоювану Україну", в дні 27-го і 28-го травня проходить 19-ий Окружний Злет Юнацтва.

ва. У програмі Злету: конкурс знання і мистецького слова, спортивні змагання і попис самодіяльності. У суботу ввечері відбудеться мистецька програма, а також цього дня і в неділю, увечері — забава з танцями, до яких гратиме оркестра Б. Гіряка. У неділю, о год. 10-їй ранку — польова Служба Божя.

У КЛІВЛЕНДІ ВІДЗНАЧЕНО 45-РІЧЧЯ ГОЛОДУ В УКРАЇНІ

Клівленд. — Під патронатом Українських Злучених Організацій, Відділу УККА в Клівленді, заходами Культурно-Освітньої Референтури Свято-Покровського Осередку й Українського Музею-Архіву відбудеться в четвер, 1-го червня, в год. 7-їй вечора в Свято-Покровському Осередку для відзначення 45-ї річниці штучного голоду в Україні літературний вечір проф. Яра Славутича з Едмонтону, на якому автор прочитає свою нову поему на цю тему.

В ЧІКАГО ВІДБУДЕТЬСЯ АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР ВАДИМА ЛЕСИЧА

Чикаго, Іл. — Стараннями Українського Інституту Модерного Мистецтва і Окружної Ради та Відділів Окружні СУА в Чикаго відбудеться у суботу, 3-го червня ц. р. о год. 7:30 вечора, тут у приміщенні Інституту при 2320 В.Чикаго сєвно, Авторський вечір відомого поета Вадима Лесича. Вступне слово виступить проф. Богдан Рубач. Рештуватимуть поезії Вадима Лесича — проф. Віра Боднарчук і Дмитро Грушецький.

Ансамбль „Молоді Верховинці" — одна з груп, які виступали під час третього Українського Фестивалю в Нью Йорку, що відбувався 19 — 21 травня ц. р.

ли, а на них пишалися вишивані блюзки, серветки, дерев'яні різьблені касетки, кераміка і писанки. При інших станках відбувалися вигреша, гроші з якої мали йти на підтримку тамошній парафії.

Примішувались тут і своїми станками, шатрами і столами, такі організації, товариства та установи: початкова і середня школа

св. Юра; Відділи Союзу Українок Америки, Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України; Пласт; Ньюйоркська Школа Бандуристів та деякі місцеві українські підприємці.

Мистецька програма розпочалася у п'ятницю, о год. 7-їй увечері, відкриваючи урочистий фестиваль відспі- (Закінчення на стор. 4-й)

Український Фестиваль у Нью-Йорку

Триденний Український Фестиваль на Сьомій вулиці Нью-Йоркського "дзвонів" — це ніби велика подія. "Ярмарок" — неважливо висловлюються одні, "базар" — кажуть другі. Проте відгуки цієї ніби малої події є великі: американська преса заробила відвідувачів, виступи у надзвичайно прихильному дусі. Хіт парадів, який і логічний: українці в Нью-Йорку — конструктивний елемент, який і підвудібною жертвенністю здивував нову величаву церкву і в користь якої тепер укладає таку триденну імпрезу, на якій є не тільки вареники й інші харчі, що з них користають відвідувачі, але й показ народного мистецтва, і мистецька програма з українською піснею та музикою, і є живі українські люди, які швидко заповнюють вулицю. Шорічний триденний Український Фестиваль на 7-й вулиці — це першорядна інформаційно-пропагандивна служба, тому це не є імпреза самих тільки українських мешканців цієї метрополії світу, а всієї великої української громади у діаспорі. Це така імпреза, якої не можуть не бачити всі різноманітні суспільні і які не можуть злегковажити та промовчати дуже чулі на актуальності новин репортери "засобів комунікації", себто преси, радіо, телебачення та телевізійних станцій.

Отож треба і нам поставитися до цієї імпрези якнайприхильніше і з повагою, як до доброї справи. Треба признати, що це надзвичайно відрадна подія, яка мобілізує українських людей, активізує їх, та водночас ширить серед не-українців добре ім'я про українців. Цікава річ, що в американській пресі підкреслюється саме той ідеалістичний підхід українців Великої Нью-Йорку, який нагадує їм не спочивати на лаврах, коли відкрилися вже двері до нової церкви, а далі старатися за фонди на прикрашення цієї церкви, щоб вона стала дійсним клейнодом. У сучасному матеріалізованому світі, у сучасних відносинах в самій Америці, де скасовано молитви у прилюдних школах, як "незгідні з Конституцією" і не мають мовчання, "хвилина припадку" у школах стрічає крикливий спротив з боку деяких ультрабіблїчних кіл американського суспільства, — серед таких відносин глибока й сердечна відданість українських мешканців Нью-Йорку Церкві — це добрий знак, це добрий навіяний доказ, що в своєму корені українська громада здорова.

Хай буде, що сам "ярмарок" чи пак "базар" — мала подія. Але з малих подій складається все наше життя і сума малих подій складається на великій події, від яких залежить доля людей, народів, держав. Ми знаємо найкраще, що в українській громаді у діаспорі не все ідеально, що є сварки, яких не повинно бути, що є багато чого, чого не повинно бути і нема багато чого, що треба би створити. Але так дитяється скрізь і всюди — є світла і є тіні. Будучи справедливими, мусимо признати, що до таких світельців треба зарахувати й Український Фестиваль у Нью-Йорку: хай він увійде у традицію і хай ця традиція продовжується якнайдовше й у шораз кращому вигляді.

Поважна перешкода

Мировий діалог, що його в кінці минулого року розпочали єгипетський президент Анвар ель-Садат та ізраїльський прем'єр Менахем Бегін — це крок, який може довести до ліквідації довготривалого і часто кривавого конфлікту на Близькому Сході. Переговори між Єгиптом та Ізраїлем наступили після 30 років запеклої ворожнечі, під час якої арабський світ не признавав права Ізраїлю існувати як самостійна держава і старався всіма способами знищити ту жидівську країну. І хоча покищо більшість арабських країн і лідерів не прихилилися до єгипетсько-ізраїльського діалогу, то сам факт, що Каїр та Єрусалим взагалі переговорюють, замість воювати — це важливий крок вперед до замирення на тому боїщі.

Проте, майже зразу після поїздки Садата до Єрусалиму виникла поважна перешкода на шляху до єгипетсько-ізраїльського замирення, а саме, що уряд прем'єра Бегіна, продовжував і далі продовжує встановлювати ізраїльські оселі на окупованих арабських землях на західному березі ріки Йордан та на Синайському півострові. Ця політика Єрусалиму викликала гостру негативну реакцію з боку арабського світу, як теж уряду ЗСА. Президент Джиммі Картер і члени його уряду вже кілька разів заявили, що ізраїльські оселі на західному березі Йордану і в Сінаї є "незаконними" і становлять "поважну перешкоду для замирення на Близькому Сході".

Однак, виходить, що ця гостра критика покищо не має належного впливу на ізраїльський уряд, бо міністерство оборони недавно повідомило, що планує розбудувати додаткових шість осель на території біля ріки Йордан, в яких жило б біля 160,000 ізраїльтян.

Не можна заперечити факту, що Ізраїль знаходиться в безпечному становищі, якщо взяти до уваги кількісню переважачу силу арабського світу. Проте, треба теж розуміти арабів, які не хочуть погодитися, щоб їхні території на західному березі Йордану, окуповані під час війни в 1967-му році, стали складовою частиною Ізраїлю, бо ізраїльський уряд, створюючи там оселі, твердить, що ці території, мовляв, є історичними землями жидівського народу і тому Ізраїль не звільнить їх. Також оправдані є обурення єгипетського уряду щодо плянів Ізраїлю заложити свої оселі на Синайському півострові, хоча Єрусалим обіцяє повернути півострів Єгиптові, але хоче, щоб оселі надалі залишилися під ізраїльською адміністрацією та охороною ізраїльських військових частин. Існування цих ізраїльських посістей на поверненій Єгиптові території було б зневагою для суверенітету єгипетської держави, бо ніяка країна не хоче мати на своїй території чужоземних колоній, хоронених чужим військом і з чужою адміністрацією.

Отже, справа ізраїльських осель на окупованих арабських землях — це важлива перешкода до єгипетсько-ізраїльського порозуміння і також може дуже утруднити старання щодо загального замирення на Близькому Сході. Треба надіятися, що уряд прем'єра Бегіна виявить більшу гнучкість в тій справі і погодиться на компроміси, бо тільки в такий спосіб можна буде запевнити, що мировий діалог, розпочатий минулого року президентом Садатом, увінчається остаточним успіхом: загальним миром у тій частині світу.

Дора Рак

СОЮЗ УКРАЇНОК НА КОНВЕНЦІЇ У НЬО ДЖЕРЗІ

Річна конвенція Федерації Жіночих Клубів стейту Нью-Джерзі відбулася в дні 9-12 травня 1978, в Атлантік Сіті. В ній, як і минулими роками, брала участь Округа СУА, яку репрезентувала її новообрана голова Лідія Гладка з Савт Орендж. Округа належить до федерації, як одна з дев'яти стейтових організацій і в їх групі пані Гладка брала участь в процесі всього проводу федерації, що попереджує офіційне створення конвенції.

Чотириденні наради проходили справно, дарма, що деякі труднощі спричиняв загальний хаос, що панував в обох готелях Інтершенел Ресортс, давніше Шелфонт і Гелдон Гол, які готовилися до відкриття Касина і випробували нові методи і процедури та заправляли нових працівників на нових машинах комп'ютерською системою. Також змінився розклад залу до нарад, бо бенкетові і конвенційну залу перероблено на терасовий ресторан, а осередок місце в готелі призначено на величезну залу ігор "Касино", де за зеленими столами йтимуть жарові гри в бакарта, кістку, та й десятки машин манітмуть приманою легкою гри. Безліч стінних дзеркал ще й збільшує ілюзію атмосфери багатства, хоч шіло їх насправді збільшити безпеку і нагляд над можливими обманцями. Готель багато вкорований, кімнати ліжко прибрані; кілька до рогів ресторанів і велика, отверта каварня-бара та розвагові залі обчислені на багату публіку. Але рівночасно зника атмосфера статочного-консервативного готелю, що десятиліттями гостив знатних і вибраних гостей, і що так годився на конвенції цієї консервативної жіночої організації.

Пленарні наради і конференції проходили в одній і другій готелі, а на виставку творчості членок клубів: мистецьку, городничу, ручних робіт і т. п. приділено дещо меншу, але гарну Музичну залу. Там же влаштовано — вже по традиції від кількох літ — українську виставку. Ця виставка не є включена в індивідуальні компетенції, що є предметом оцінки жорі і нагород, але має на шлі знайомити американське жіноцтво з різними видами українського народного мистецтва. Цим разом показали ми кілька вибраних народних строїв, вишваних сорочок (жіночих і мужських) та ляльок в одягах — з колекції Андрія і Гені Кейбідів, Наталії Павлишин, Євгенії Харченко і Дори Рак. Серед захоплених глядачів віднаходили ми — як бувало — "загублені душі", що горді за нас признавалися

до такого чи іншого пов'язання з українством. Між ними була і наша приятелька, Анна Люсарді, українського роду, що довгі роки була головою жіночого клубу в Сомервеллі і за її працю надано їй почесне головство. Ще б додати, що в нашій виставці цим разом не було ні одної писанки, що зроблено планоно, бо тепер вже американки пишуть писанки і дві з них їх виставляли, здобуваючи між іншим перше і друге місце. Чи ж би ми розбазарили нерозважно своє питоме мистецтво, наважачи всіх і вся?

До наших обов'язків чи радше привілеїв належало голосувати у виборах нової ексекютивної та декілька членів управи федерації на дворичну каденцію. Цим разом було суперництво поміж кількома кандидатами на поодинокі пости, то ж голоси мали свою вагу. У висліді виборів головою федерації стала пані Фредерік Д. Сінгер з Вудкліфф Лейк, членка Парламентарної Асоціації, активна громадська діячка, зокрема в високій шкільній мережі при Ратгерс університеті і Даглес коледжі (сама ж має ступінь М. С.), та в мистецьких кругах стейту. Федерація має тепер 430 клубів (загальних і вчирних) та 131 молодечих (джуніорс) і 24 молодих (суб-джуніорс); 32,034 членок і 3,476 джуніорс творять велику і сильну жіночу організацію, якої праця йде шораз більше в напрямі потребуючим, а придбані і роздані фонди сягають річно кілька сот тисяч доларів.

На протязі восьми літ нашого членства в цій організації ми придбали значне число припадків та їх прихильність для української громади стейту, а минулого року завдяки цьому дістали на конвенції ухвалу обширної резолюції в обороні українських жіноч політичних в'язнів, що й викладено в річнику федерації на 1977/78. Згідно з цю резолюцією резолюція остає всилі й цього року, а можна буде її поновити в наступному році.

Загальна програма конвенції була цікава напрямком головних промов, а розвагова частина різноманітна і на добром рівні. На першій сесії головним промовцем була Вірджинія Грегем, знава і телевізійних виступів, що поєднала легкий гумор з поважною життєвою філософією, закінчуючи свою промову напрямком по такій лінії, що американська родина, як основа здорової суспільності, мусить бути збережена, а тому виховання дітей оперте на моральних і релігійних принципах. Подібна промова думка виплила з другої промови письменниці

Марії Гігінс Кларк, знову ж з підкресленням моральних цінностей, гідності дому і родини, та важкої ролі і сили жінок в цим напрямі. Третя промова Мері Елізабет Савардс завершила ці напрями, ще сильніше закликаючи великий збір понад тисячу жінок до відновлення американської духовності та до відбудови родини і виховання дітей в здоровій атмосфері. Всі три промови йшли виразно по лінії так званого "Про Фемілі" (Pro Family) руху і можливо мали на цілі підтримати й скріпити консервативний напрямок американських жіночих клубів — серед сучасного американського фемінізму. Щоби однак мати вплив на події і законодавство, треба клубовим жінкам включитися в політичне життя країни — твердила пані Савардс, яка була вибрана президенткою Генеральної Американських Жіночих Клубів на конвенції 9 червня 1978 у Фініксі, і по цій лінії поведе крайову організацію.

Розвагова програма складалася з кількох продукцій, як ось концерт власного збірного стейтського хору, виступу співочого гуртка Групи джуніорів та фортепіанного дуету. Крім цього брали участь професійні артисти. Вечірню програму (від 8 до 10 вечером), призначену на роздачу нагород за громадську і добродійну діяльність клубів, закінчив п'яніст Алян Маркс, що переплітав гру поясненнями і впровадженням перед кожним грою. Між іншим, гарно і образно пояснив першу точку програми М. Мурсорського, "Золота Брама Києва" (гратуючи йому, просили додавати пояснення, де є цей Київ).

Знову ж т. зв. "сніданок з молитвою" мало на закінчення виступи двоє артистів, скрипка Романа Мочерника і його дружини Каролі-Анни, п'яністки і його акомпаньютки. Ця програма зложена відповідно до пори дня — вчасного ранку — і спеціального призначення, складалася з кількох класичних творів, фортепіанного соля і релігійних гімнів, які присутні хором проспівали при загальним зворушенні. Ця музикальна пара, і їх концертні виступи сполучені з відповідним докладом. Роман Мочерник, скрипаль українського роду, студіював скрипку в Оберлін коледжі, а після довгі роки працював в різних шпиталях як музичний терапевт, виступаючи крім цього в різних концертах. Його дружина, родом з Канади, закінчила музичні студії в Торонто, де й мала нагоду записатися з українцями. Вона концертувала п'яністка, а тепер головне акомпаньютка Романа, якому й помагає у виучу-

[Т.М. Л-ні]

МАРКСИЗМ ЯК ОПІЙ

Філософ Лешок Коляковський, який покинув Польщу в 1969-му році, тепер є професором в Оксфорді. Він є автором книжки "Людина без вибору", яка здобула нагороду в 1977-му році під час Книжкового Ярмарку в Франкфурті. Гамбургська газета "Die Zeit" помістила на своїх сторінках інтерв'ю з Коляковським, яке подаємо в значному скороченні.

Автор вважає, що марксизм як вичерпна ідеологія став уже неплідним. В найкращому разі можна дивитися на марксизм як на важкий причинник для краху розуміння історії. Щодо того є деякий далекий зв'язок. Однак, насправді історичний матеріалізм — це абсурдне поняття. Назагал навіть найосновніші принципи марксизму виглядають тривіально. Сказати, що справжня цінність товару це ніщо більше як тільки праця, яку зужити для його випroduкування, свідчить про те, що марксизм, як твердження, що опій чинить людину сонливим, бо він є заспокійливим засобом. Годі сказати, що марксизм є інтелектуальне поняття. Ним користуються понайбільше як політичною ідеологією і як джерелом нерациональних сподівань.

Якщо залиште на боці марксизм як легалізоване знаряддя урядів комуністичних країн, то залишаються ще тільки його теоретичні обіцянки, що всі

людські проблеми й усе зло можна побороти тільки акуратною і простою розв'язкою. Крім того, марксистська теорія каже, що "ворог" не хоче дозволити, щоб ця розв'язка здійснювалася. Отже марксизм створює як надію, так і ненависть.

Історія це вчитель, але не наука. Тому годі послугуватися історичними "законами", які провідники для будучини. Думка про "доконане суспільство", яке живе у згоді — це обман. Плеканням утопій марксизм став небезпечний. В добре організованому деспотизмі що "згору" прописує диктатор, або група. Марксистське поняття, що людина може знайти своє власне спасіння, це ніщо іншого як забобон. А всі забобони мають тенденцію бути наслідками.

На запит журналіста, чи релігія була вільна від деспотизму, автор відповів, що християнська віра завжди признавала цінність людини сонливим, бо він є заспокійливим засобом. Годі сказати, що марксизм є інтелектуальне поняття. Ним користуються понайбільше як політичною ідеологією і як джерелом нерациональних сподівань.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

ЯК НЕ МИ, ТО ХТО...

28 квітня 1978 року я прочитав у "Свободі" вже другого листа Леоніда Сірого, українського робітника з Одеси, до української спільноти Канади й Америки. Це не звичайний лист. Це розпалений крик, багнаний порятунку. Він пише:

Я ще раз звертаюся до Вас з великим і важким проханням, шановна громадськість, будь ласка, дованні нових творів (бо ж в мій змалку втратив зір). Обов'язують і в інших стейтах, а в Нью-Джерзі популярні серед американських клубів і організації та беруть участь в інтернаціональних програмах, де Роман Мочерник виступає як "український скрипаль".

Річна конвенція федерації, звіршена ведена при участі більш тисячі осіб і гостей, закінчилася в п'ятницю 12-го травня, визнаючи дату наступної конвенції на 8-11 травня 1979, в Атлантік Сіті. Згідно з цю організаційною системою, вечірні клуби відбували рівночасно свої окремі наради і програму, а безпосередньо слідувала кількденна конвенція Молодечих Клубів Федерації.

поможіть вийти, дайте виклик, як родині. Ми віруємо. Боже поможи. До побачення".

Невже цей лист пройде повз наші вуха й серця без усякого реального відгуку, як пройшов його перший лист кілька років тому? Невже не знайдеться ні одної української допомогої установи, ні одної громади, ні одної церкви, яка би взяла за свій святий національний обов'язок відгукнутися реальним ділом на це благання української людини?

Я не буду вказувати на фінансові, технічно-організаційні та інші можливості, які без сумніву має і наша американська і канадська українські організації спільноти, щоб правно оформити і здійснити переселення одної родини з Советського Союзу. Я тільки хочу вірити, що на цей раз таки знайдеться чи то в ЗСА, чи в Канаді відповідна установа, що знайде розумний шлях реального порятунку української людини.

Коли ж цього не стається, то ваде на нашу душу не тільки великий гріх, але й велика ганьба.

Григорій Костюк

Лев Якович

50-РІЧЧЯ ТЕЛЕБАЧЕННЯ

Здається, нема винаходу в останній сторіччї нашої цивілізації, що мав би такий всесторонній та непереможний вплив на наше щоденне життя, форму розваги, реклами, щоденних вістей, спорт та освіту, як модерне телебачення, що на думку кол. президента АР-СІ-ЕІ Дейвіда Сарнова становить тільки передлюдо до телевізії найближчого завтра.

27-го червня 1923 р. появилася в Лондонській "Тай мсі" платне оголошення такого змісту: "Винахідник апарату для "бездротного" телебачення" шукає партнера, щоб допомогти йому (не фінансово) виготовити модель цього апарату". Автором цього оголошення був англійський телевізійний піонер, Джон Ладжі Берд, що не дивлячись відгуку на своє оголошення, спорудив сам з картонових дисків, старих сочок та електронних ламп, знайдених в залишках військових матеріалів з I-ої світової війни, біло-чорний телевізор, який продемонстрував 50 англійським науковцям в лабораторії, приміщеній в піддашші його дому.

У 1928 р., себто 50 літ тому, він провів демонстрацію першої кольорової телевізії. В тому самому часі Чарльз Френсис Дженкінс в ЗСА спорудив незалежно від Берда біло-чорну телевізійну систему, яку з успіхом демонстрував американській аудиторії.

Обидва телевізори, Берда та Дженкінса користувалися механічним розгортувальним диском світлових зображень Ніпкова, на якому була розташована низка отворів у формі спіралі.

Принцип телебачення застосовується на перетворення світлової енергії на електричні імпульси, як пак сигналів, які перекочують приймаюча антена телевізора та перетворює з поворотом в світлові імпульси.

У сучасній системі телебачення світлові зображення надавального об'єкту напружують світло на світло чутливий мозаїчний п'ятак електронно проміневої лампи (трубки), що перетворює світлову енергію в електричні сигнали, звані віддесигналами, які по підсиленні пересилаються в простір у формі електромагнетних ультракоротких хвиль. Ці хвилі спливають по антени до телевізора, в якому перетворює їх зворотом в світлові імпульси приймальна електронно-промінева лампа (трубка), звана кінескопом. До речі, кінескоп винайшов в 1923 р. інженер фірми АР-СІ-ЕІ Володимир Зворикін. Сьогодні, з кожним роком, меншає кількість біло-чорних телевізорів, а їх місце займають кольорові телевізори, які в телебаченні впроваджують новий вимір барви, яка не тільки оживляє

(Продовження на стор. 4-й)

Роман Вергун

ВЕРХОВИНО, СВІТКУ ТИ НАШ...

(В альбом Першому, а зустрічі черговому гуцульському З'їздові на Союзіні).

"Гори живуть! Гори говорять! Гори творять!" — Під таким ключем в 1975 р. проходив на Союзіні Всегуцульський З'їзд. Передом мною мистецькі запрошення, -гравюра О. Губарєва: Карпатська казка, — бо чи можна підкреслювати мистецтві підписати свою картину "Св.Юрій над верхами"? В ній повна символіка мого ближнього батьківщини — Гуцульщини!

Весняний ранок вітає дітей Верховини, які звідусіль спішають на З'їзд. Вітає своїм "Громошим птахом" голова Т-ва Гуцульщини, за ним голова Конференції, ворохтанський перший гасда пишної лімузиною, і не верхи расовими гуцульськими кінями, але конем ХХ-го століття, — блискучими машинами.

Ми біля "Веселки". Оправдажує дир. Квас і хоча збіржить до гір поділяємо в гуцульському стилі, проєктвані мистецтвом Черешньовським бару, фасаду "Веселки" та "Ужгороду". А очі долають панораму гір. Владими гейби Карпати! Цей найближчий верх шешорський Лебедін, даліше прокурвська Курметура, за нею у даліні Ігрьс, Біла Кобила, Греггіт, а ген — ген Лепкалюківські полонини — Кранті, Скупово власність добродія Плату — Микиту Греска-Янушевського. (Ох! Як жаліла була його смерть на могоуїчній ялиці біля власної гражді! Боже пощади безумним!). А далі Піп Іван-Смочницький, Говерля, і я не тут, а там серед рідних гір молодиком над Несамовитим Озером під Берскулі! — А тут знайомі гасди, гасдині, легініки та полонинські чічки-чорногірські красуні. "Сх триває кумо пиша та любя!" (Сх спали гадку? (За маржинку чомусь не питають!) А там чуле привітання Андрія Доникова з Річковою Понадого, — це енергійного старшучка, а ще гейби вчора горділися Красноїці своєю паніматкою таї повістувала стара Гриндусиха: "Бог би Вас мав імосько, ек Ви тот сміх розсипає

кудесвий!" Там колишній надлісничий цілує руки першої гасдині аристократичного роду Гаврилюків.

Гуцулі готовляться до храму, а храму без баталії немає, — авраді не гострим батками, але словами слухних та неслухних закидів. То гуцулі не вміють гніватися!

Однак, не зносять критики їхніх діл, візьми ж бо як карпатські орли, і в тому трагедія їхніх організмів! Грають трембіти, — гляджу на запрошення, — початок З'їзду. Починають молитовно, в якій просять Бога, щоби знищив сусіда, а при першій нагоді ставлять могорчи, бо за живого, віпемо бірше, ек за змерлого."

Слухаю звіту голови т-ва Гуцульщини: Три З'їзди, три мистецькі виставки, два Гуцульські Храми, поважний касовий оборот та Альбом "Гуцульщина — перлина Українських Карпат" готовий до друку. Біля 600 світліл! На бічному столі оглядаю мистецьке оформлення сімох підвідділів Альбому і окладники. Це ж праця неперевіреного ЕКА. Чудове оформлення, — різьблений сволок на лінійній сторінці, кінець заставляє фрагмент кераміки. Сім, а виглядає дев'ять проєктів. Один краший другого. Мені, що виріс над Черемошем, найкраще подобається підвідділ "Над бистрим Черемошем". Понав ілюзія бігу дараби та розгуляній воді бистрої гірської ріки. Подивляю цього енергійного інженера, коли звітує, — розчулююся, як синівсько опікою окрило свою стареньку неню.

А далі — звіт голови Конференції. Станний, молодий гасда з аристократичними манерами, джентелмен слеганції і шарму.

Вечеря, — хтож цей молодий гасда в елегантному токсидо, господар вечері і аранжир забави. Неве покоління гуцульського роду, що дітми залишили батьківщини, — знайний професіоналіст п. Василь Панчак. Диримті, — від Владими Платона — сім, сім Стебні на "Волоскому Боці", патрона т-ва Гуцульщини. А тут привіт від інж. Романа Юркевича, почесного члена ОБУЛІД-у, відзначеного емблемою лісничих в золоті та золотим дипломом Гошхуле гір боденкульту з нагоди 50-ліття диплома та 90-ліття життя. І дарма мої очі шукають почесних членів Всегуцульського З'їзду, що їх назвища так ясно заповнили першу сторінку запрошення. Де вони? Що ж дають вони в дарі своїй Гуцульщині?

Дехто оправданій, віддаль, емеритур, хвороба, е

навіть на ложу смерті! Але здорові? Краще не ждати відповіді!

А тут і гуцульські набутки, -забава. Два гуцульські оркестри з Боффало і Філадельфії, зчінають забаву. Всі в гуцульських оригінальних строях, переважно жабівських, тільки перший скрипачник вирізняється ворохтанським кептаром. Цеж брат голови конференції. Скрипка плаче в його руках, а він думками там, де лишив свою багачку гражду. Михайло Гаврилюк з Ворохти, а другий скрипачник це Михайло Мочерняк з Миклушини. Оба на переміну ведуть гуцульський ансамбль. Завзято, "б'ють" в цимбалі цимбалісти. Дрібушкою співає розхитана верховинська коломилька. Скоря, скічна, але вслухасяся, — вона ж сумна, а фольори ведуть мелодію і тільки сильніший удар в звучний бубон, приводить тебе до свідомості. (Кажуть гуцулі: "Добра була котига, голосно брехала, то і бубон голосний!") Ну і "панчка", оркестра Союзіні. Милозвучно заспіває пані Оксана і гуцульські кохачки крутяться вальсом серед вечірніх строїв. Вершом забави мистецький виступ Гуцульського Танцювального Ансамблю з Філадельфії, та мистецький керівник Дмитро Сороханюк захворів і п. Чайка вправно заступає п. Дмитра. Перше зорове враження дуже корисне! Дев'ять оригінальних жабівських одягів, бо стільки діва і легініків. Цеж заслуга Одокійки Сороханюк і її гасди, які їх тут шийте. Темновішніе записки, суро перетикані сухозолоттю, в належній і прикладній довшині. В сорочках домінують вишніві, чорні і зелені барви, зграбні постільні належно "заборсани", плетеним взором каптурі. У розкішних косях мак — символ болу за батьківщиною батьків! Високо заперезані стани широкими жабівськими попружками, а легініки — орли верховини не відступають від стилю. І це все заслуга пана Одокійки, а за нею нехиті і брак належної оцінки як народного мистця. І Гуцульська виставка, це і її заслуга! Чого тут не має. І не перелічу, і письмом не спішиш і оком не налюбуєшся красі гуцульського мистецтва. А різьба, що її виставляє п. Грегуйка. Цінні речі! Любуєшся оком і серцем і захоплюєшся аптеклярськими цінами!

А забава гуде! Перед веде красень Михайло секретар Гуцульщини та його чарівна дружина Оля з Ужгороду. Гуцульські джентелмени оправдають дві прекрасні

(Продовження на стор. 4-й)

Останній шлях сл. п. Михайла Лотоцького

Філадельфія, Па. — Дня 8-го травня ц. р. відійшов у вічність один із найстарших могоканив із Старої України — сл. п. Михайло Лотоцький, довголітній співробітник редакції „Діла“ у Львові й кореспондент „Свободи“. В п'ятницю 12-го травня у похоронному заведенні Насевича о. монс. М. Федоровича І. Ривак відправили панакхиду при численній участі родини, земляків і знайомих. Відтак у теплих словах загадав про Покійного його своїх, земляків і журналістів. Дурбак, який прощав Покійного від українських журналістів і земляків. У суботу, 13-го травня після панакхиди в похоронному заведенні Насевича, перевезено тіліні останки сл. п. М. Лотоцького до церкви Благовіщення Пресв. Богородиці у Мелрові, де о. монс. М. Федорович відправив службу Божу та сказав проповідь. Покійного поховано на кладовищі у Факс Чейсі. Після похоронних обрядів, що їх провів о. монс. М. Федорович, попрощав Покійного від родини І. Дурбак. Під час трини в церковній залі в Мелрові зібрали члени родини, земляки і приїжді згадували не злим, тихим словом Покійного, що понад 60 років співпрацював в українській пресі, перекладав багато книжок з різних мов на українську мову та до останніх днів свого працьовитого життя дописував до „Свободи“. Покійний відзначався знанням багатьох мов, був великим ерудитом не розставався з книжками. Залишив сина, доньку, невістку, зятя і три внучки, для яких був найліпшим батьком і дідусем. Помер у 92-му році життя, зберігаючи добру пам'ять і погідний настрій до останнього віддиху.

І. Савич

Відбулася конференція булавних дружинників СУМА

Частина учасників Конференції Булавних Дружинників

З ініціативи Крайової Булавної Дружини СУМА, 15-го та 16-го квітня, в приміщенні Осередку СУМА ім. Шевченка в Клівленді, Огайо, відбулася Конференція Осередкових Булавних Дружинників СУМА. Цілоденна конференція було обговорення справ організування та діяльності дружинників СУМ в Америці, зокрема на осередковому рівні. Дружинники СУМ, це ті дійсні члени Спільноти Української Молоді у віці від 18 до 35-ох років життя.

В нарадах брали участь 22 дружинники, заступаючи 16 осередків СУМА. Сама конференція відбулася у трьох сесіях, де обговорено справи організування дружинників, їхня роль в системі Спільноти Української Молоді, їхня діяльність та дальший вишкіл. Була також зреферована та обговорена справа підготовки щорічної 10-ї Крайової Зустрічі Дружинників СУМА, що має відбутися на оселі СУМА біля Елленвілу, Нью Йорк.

Місцеві осередкові булавні дружинники, а саме Дарка Павник від Осередку ім. Тараса Шевченка (Клівленд) та Галія Сліпець від

Тарас Дрозд
Крайовий булавний дружинник СУМА

Помер проф. Петро Кондратенко

Дня 7-го квітня ц. р. помер у місті Сан Дієго на 79-му році життя визначний український диригент, близький приятель та помічник славного керівника хору „Думка“ Нестора Горюшенка — Петро Андрійович Кондратенко.

Прибувши до Америки після Другої світової війни сл. п. Петро Кондратенко був церковним диригентом у ряді українських громад, зокрема Клівленд, Детройт і останньо в Сан Дієго та Лос Анджелесі. Не зважаючи на важкий стан здоров'я та заборону лікарів, Покійний диригував українським хо-

о. с.

Український Музичний Інститут Америки, Інк.
Відділ Нью Йорк
Неділя, 11-го червня 1978 року
год. 6-та веч.

ДИПЛОМОВИЙ РЕЧИТАЛЬ
МАРТИ МАЧАЙ
(Класа Меланії Байлової)

В програмі твори: Баха, Бетговена, Брамса, Жука, Косенка, Никаніського, Шопена, Дебюссі і Ліста.
Залі Українського Інституту Америки, Інк.
2 Схід 79 вул., Нью Йорк, Н. Й.

УВАГА! УВАГА!

Організація Оборони Лемківщини
ВІДДІЛ НЬО ЙОРК, ПАСЕЙК, ЕЛІЗАБЕТ І НЬОАРК
влаштувають
СПІЛЬНИЙ
ФЕСТИН І ПІКНІК
на Українському Селі
біля Банди Бруку, Н. Дж., Селар Гров Ровд, Сомер, Н. Дж.
в неділю, 11 червня 1978 р., о год. 12-й дня

Пригваритиме популярна оркестра „Вишківки“

- В програмі виступить чоловічий хор „ГОМІН“ з Пасейку під кер. ІВАНА КЕБАЛІ.
- Рівногу виступить ТАНЦЮВАЛЬНА ГРУПА при церкві св. Дмитрія в Картерет, Н. Дж., під пров. п-ні К. ГАЙДУК.
- Кухня в заряді наших ПАНЬ.
- Різні виграшки та інші несподіванки.

Запрошує —
ІМПРЕЗОВИЙ КОМІТЕТ

ДОЇЗД: Parkway South, Hgwy 287, вихід Rt. 527.
Пойзда автобусом: прощу дзвонити до п. Г. Гарайди у Нью Йорку. Тел. (212) 777-6851.

Український Фестивальний Комітет
в Нью Джерзі
владштує

ПОФЕСТИВАЛЬНУ
ЗАБАВУ

в суботу, 3-го червня 1978 р., о год. 9-й веч.
в залі Українського Народного Дому
140 Проспект Аве., Ірвінгтон, Н. Дж.

Три оркестри:
„Темпо“, „Червона Рута“, „Гомін України“

Під час забави, учасники матимуть нагоду стрітисся з виконавцями фестивальної програми.

В перервах — виступ членів ансамблю.

Вступ — 5.00 дол. від особи.

СОЮЗІВКА
ПРОГОЛОШУЄ
ТЕНІСОВИЙ ТАБІР
для ХЛОПЦІВ І ДІВЧАТ
у віці 12 до 18 РОКІВ
від 17-го до 30-го червня 1978 р.

- ПРОГРАМА — щоденний прорух, інструкції гри теніса для початківців і завантажених, основна техніка, тактика, теорія, підготовка до турнірової гри.
- Інструктори: ЮРІЙ САВЧАК і ЗЕНОН СНИЛИК.
- Таборовики повинні привезти свій власний віярд (включно з трьома банками м'ячків).
- Приміщення і харчі — \$120.00. Теніс — \$50.00.
- ТЕНІСОВИЙ ТАБІР — це найкраща нагода приготуватися до турнірів на Союзі!

Заявки просити вилати на адресу:
SOYUZIVKA
UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
Kerhonsen, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

Із життя Пласту в Чикаго

(РВ) — В дні 7-го і 8-го квітня пластовою станицію в Чикаго відвідали голова Виховного Сектора Крайової Пластової Старшини Наталія Коропецька та члени сектора: Ксенія Олександрівна, Маруся Боднарко, Ока Грицак та Іванна Ганкевич.

У п'ятницю ввечері на збірку в школі св. Миколая зійшло 160 членів новачків та юнацтва, їхні батьки та виховники і провід станиці, що її очолює пл. сен. Роман Заводович. Подруги з Крайової Пластової Старшини привітали молодь, перевірили однострої, відзнаки та літовод-

ства. Описав д-р Наталія Коропецька провела інформаційну гутірку з юнацтвом, яке вибирається їхати на Міжрайову Пластову Зустріч, що відбудеться в серпні ц. р. в Канаді біля Едмонтону. Між іншим, з Чикаго їде група в числі 70 осіб.

В суботу відбувся дуже успішний шолодений дошкіл для новачків та юнацтва, в якому брало участь біля 40 осіб, в тому й декілька гостей із Детройту.

Прохарчування учасників дошкolu займалися члени куреня „Перші Сте-рої“, відзнаки та літовод-

АРАБИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ НОВИХ ОСЕЛЬ

Тель-Авів. — У вівторок, 23-го травня, кільканадцять посадників арабських містечок на окупованих землях на західному березі ріки Йордан внесли протест до уряду прем'єра Менахема Бегіна проти планів встановити додаткові ізраїльські оселі на тих землях. Уряд недавно пові-

домив, що дозволить на створення 6 нових осель, в яких жило б біля 160,000 ізраїльтян. Оселі мали б знаходитися на землях, власниками яких є араби, які живуть за кордоном, голов-но в ЗСА, Канаді і країнах Південної Америки, але ізраїльський уряд планував сконфіскувати цю власність

У ВОСЬМУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ Дорогого, ніколи Незабутного МУЖА, БАТЬКА, БРАТА, ДІДУСЯ І ВУЙКА

бл. п. інж. МИХАЙЛА ФРАЙТА ХАРОВА
будуть відслужені
БОЖЕСТВЕННІ ЛІТУРГІЇ

у церкві Родження Божої Матері, Чикаго - Південь, о год. 12 дня, 27 травня 1978 р.;
в Аргентині, о год. 6-й веч., 1978 р.;
у Франції, в Лурді, о год. 10:30 по пол., 27-го травня 1978 р.;
у Югославії, о год. 6-й веч., 27-го травня 1978 р.;
у Ватикані, Італія, о год. 8:30 веч., 26-го травня 1978 р.;
у Бразилії, о год. 10-й веч., 25-го травня 1978 р.

Про молитви за спокій душі Покійного усіх Приятелів, Знайомих, Булих Громадянських Працівників, просить —
ДРУЖИНА, ДОНЯ І РОДИННО СЕСТРА з Родиною

ПОДЯКА

Ділимося сумною вісткою, що 26 лютого 1978 року з Воли Весняного відійшов у Вічність в Рибниках, пов. Бережанський, наш Найдорожчий Батько

бл. п. МИХАЙЛО ЛЕНАРТОВИЧ

Заходами наших ширих Приятелів, в сороковий день смерті дня 8 квітня відбулася Заупокойна Свята Літургія і Панахида в церкві св. Михайла в Гартфорд. Заупокойні Служби Божі відбулися теж у Стемфорд. Опім складаємо щирі подяки за пожертви на Служби Божі, і пожертви замість квітів на добродійні цілі, за Ваші щирі молитви, та висловлюємо співчуття:

о. шамб. С. Баландюков	П-ву С. Грогосам
о. ректорів Л. Моско	Т. Балкам
П-ву А. Пришлякам	А. Берипкам
Р. Сокольським	І. Крульковським
І. Кузікам	Я. Горбачевським
М. Павликам	Я. Степанків
д-р Я. І. Остапокам	М. Котар
Пані М. Греськів	Ф. Фрід

Ми від себе замість квітів для Дорогого Батька складаємо 100.00 дол. і разом перешлемо на Пагірний Фонд 165.00 дол. та на Пресовий Фонд 30.00 дол.

Ще раз усім складаємо щирі подяки, нехай Весняний вінгородить Вас усіх Дорогі наші Приятелі, своїми щирими ласками.

У глибокому смутку:
донька Леся Н. з мужем Романом Романовичем

бл. п. МАРИЯ КЕФОР

Щоб утримувати пам'ять Покійної, замість квітів на її могилу, Родина і Приятелі зложили пожертви на будову Церкви св. Юра в Нью Йорку.

Жертводавці	Сума
Дарія і Едвард Каміньські	50.00
Аніта і Олександр Пришляки	25.00
Осипа і Зоя Черник	25.00
Тамара і Павло Пальківські	25.00
Леся і Леонід Кузіка	20.00
Осипа і Ераст Куровські	20.00
Ірина і Ярослав Куровські	20.00
Надія і Карпо Косовські	20.00
Олександр і Микола Крушинські	20.00
Доня і Ярослав Кушнірські	20.00
Лідія і Андрій Закревські	20.00
Марія і Ярослав Томорут	15.00
Марія і Роман Кушнір	15.00
Ольга і Роман Гасиди	10.00
Наталія і Василь Дука	10.00
Евгенія і Євген Іваниця	10.00
Христина і Юрій Кушнір	10.00
Катруся і Ярослав Нероняк	10.00
Марта і Роман Данилюк	10.00
Наталія і Марія Тітла	10.00
Софія і Ігор Раковські	10.00
Ольга і Микола Значушні	10.00
Надія і Юрій Шогрин	10.00
Марія і Яніс Палій	10.00
Володимир і Ярослав Віланок	10.00
Люба і Павло Михалевич	10.00
Стефан і Стефан Савчук	10.00
Петро і Олена Салік	10.00
Володимир і Михайло Килиш	10.00
Ольга і Богдан Фостяк	10.00
Надія Данилюк	5.00
Ірина і Іван Мокрієвські	5.00
Надія Савчук	5.00
Разом:	485.00

Нью Йорк 5-10-78

Замість квітів на могилу
сл. п. Дарії Лушинської
складають 25.00 доларів
на хворих українських залізничників в Європі —
д-р Ераст і Зірка БУРАЧИНСЬКІ

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Приятелями, що у вівторок, 23-го травня 1978 р. відійшов у Вічність, наш Дорогий і Незабутний
СТРИКО
бл. п.
СЕМЕН МАГАЛЯС
проживав 93 р., учасник Визвольних Змагань, б. працівник Т-ва „Просвіти“, активний громадянин.

ПАНАХИДА в четвер, 25-го травня ц. р., о год. 8-й веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин при 801 Springfield Ave., в Ньюарку, Н. Дж.

ПОХОРОН в п'ятницю, 26-го травня 1978 р. в тому ж похоронному заведенні, о год. 8:30 ранку, відтак до церкви св. Івана Хрестителя при Сенфорд Аве. в Ньюарку, Н. Дж., і на Evergreen цвинтар в Елізабет, Н. Дж.

В глибокому смутку —
СВІГЕНІЯ КОГУТ з мужем
МАРИЯНОМ — братицею

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що дня 23-го травня 1978 року упокоїлася в Бозі, на 83-му році життя, наша Найдорожча МАМА і БАБЦЯ

МАРИЯ КЕНІГ
з роду ПОПОВИЧІВ

У глибокому смутку:
доньки:
ЛІДА БУК
ІРЕНА ШУКА з чоловіком
РОМАН

внуки:
АСКОЛЬД і АРЕТА БУК
ЮРІЙ, МАРИЯ і АДРИАН ШУКА
СТЕФАН БУК — стрийко з Чикаго

ПАРАСТАС — у четвер, 25-го травня 1978 року о год. 8-й веч. в похоронному заведенні Гасина, 4244 Old York Rd., Філадельфія, Па.

ПОХОРОН — у п'ятницю, 26-го травня 1978 р., о год. 8:30 ранку з цього ж заведення до церкви Христа Царя 161 Cayuga St., в під'їзді на український католицький цвинтар у Fox Chase, Па.

З волі Покійної замість квітів, просимо скласти пожертви на організацію Пласт.

ПОДЯКА

З Воли Весняного, відійшов у Вічність від нас, наш Незабутний Муж, Батько, Дідусь і Брат

СВ. П. ІНЖ. РОМАН СТЕПАНЯК

Покорившись Божій Волі, складаємо цю дорожню сердечну подяку всім нашим Дружам і Знайомих, що спільно в цей так безмежно болісний час нам з поміччю і розрадою.

В першу чергу складаємо подяку нашому парохові о. крилошанові Л. Мухому з Озон Парку, за відправлення усіх похоронних відправ і моральну опіку від першого моменту відходу Покійного.

Нашу Маріонетку дякуємо за згадку на його радіопрограмі. Рівногу дякуємо п. У. Целевич за подання сумної вістки в день смерті на радіопрограмі в Чикаго.

Дякуємо щиро о. ігумені д-рові В. Гавлицькому з парохії Юра за теплі слова на радіопрограмі, які рівногу прислали о. Л. Давриденко, який відправив панакхиду в похоронному заведенні.

Зокрема велике спасибі за таку величезну допомогу відправити опіку УКЦ: о. мітрату Л. Прийма і Брукліна, о. крилошанові Л. Мухому і опіку УПЦ: о. протоієрея В. Базилевського і о. протоієрея І. Ткачука, з участю хору „Думка“.

Таким зворушливим був момент, коли при відкритті домовини, колишні хористи Покійного, прийшли усім хором „Кайворонка“ попрощатися у вічність свого кохального диригента, кількома ним найбільше любленими дітьми. Він усміхався, діти, до Вас, дякуючи Вам за це.

Щиро дякуємо усім за прощальні слова: від хору „Думка“ Ю. Шогрина, хору „Кайворонка“ пані Е. Чарториської, Об'єднаного Комітету п. Е. Івашові, п-ні М. Нестерчук від ОЖ ОЧОУ, п. К. Василіскови від СУМА, п. Чорному М. від ансамблю школи Бандуристів в Н. Й.

Рівногу дякуємо п. В. Копичевському за ведення трізни. Дякуємо щиро за слова-спомини нашого великого друга мистецтва М. Мороза, а зокрема спомини старшого товариша-інструктора ще майже з дитячих гімназійних літ в Германії.

Зокрема дякуємо голові Гуцульського Товариства в Філадельфії п. Гаврилюку за прощальні слова від усіх гуцулів.

Та найсердечнішою подякою п-ні С. Чорній за привезену з України грудку рідної землі, дозволу квітку і знайдення під першою с. Юра у Львові старенький медальон, які були складені на груди Покійного в до-мовину.

Щиро-сердечно дякуємо п. І. Опаришкови за гучу-дський кресло, що Покійний взяв зі собою в до-мовину, як і згадує зі своєю дружиною Батьківщиною, яку так безмежно любив. Рівногу дякуємо п. Опаришкови за хрест, що стоїть тепер на могилі.

Сумні зауки трембіти над відкритою могилу не передала рідних горам сумну вістку. За це Вам Гуцу-ли і п. Я. Федорівчук, дякує Покійний.

Усією родиною щиро дякуємо усім за молитви, та-ді щедрі пожертви на св. Літургії, візки і такі великі пожертви на церковні і національні цілі в пам'ять По-кійного.

Зимовий, такий прикрий сніговий і морозний час, коли Покійний відходив від нас, несподівано від усіх окрема великого луска, тому усім, що кинули таку чис-сленну участь у похоронах змало слів подяки.

Ми просимо Весняного, щоб вінгородить Вас усіх за це.

Від родини Покійного велике спасибі.
До списку похорон, що вже був у пресі оголоше-ний, ще додасмо: М. Ю. Шухтешенко 25 дол., п-но Мри-галоюк 20 дол., від ОЖ Асторія 20 дол., від ОЖ Ар-гентина на будинок УВФ в Н. Й. 10 дол.

ДРУЖИНА, ДІТИ І РОДИНА

ФЕСТИВАЛЬ „МАЛОЇ УКРАЇНИ“ В НЬО ЙОРКУ

(Закінчення зі ст. 1-ої)

ванням гімнів, американського й українського, що їх виконав хор СУМА „Жайворонки“ під батурою Лева Стругацького, при аккомпанюванні Хризанти Зубрицької-Янг. Цього ж вечора виступали також танцювальний ансамбль „Верховинці“ під керівництвом Олега Гензи та оркестра „Верховинці“. Конферансьє — пані Лариса Кукрицька-Лисняк.

У суботу виступали: шкільний хор св. Юра під керівництвом Богдана Володяського; танцювальна група-новачок з ньюйоркської Платової Станції під керівництвом Дарії Гензи; танцювальна група з Асторії під керівництвом Олени Оприско; оркестра „Дунай“; Балетна Школа Роми Приймів-Богачевської; студія українського народного балету під керівництвом Уляни Кунинської-Шмеринської; танцювальна група наймолодших „Верховинців“ під керівництвом Дарії Гензи; українська танцювальна група прапарохії св. Володимира в Гемпстеді під керівництвом М. Осененко; оркестра „Че-

Роман Іванюцький вітає людей, які підходять до його стенду з українськими мистецькими виробами.

Частина із численної кількості людей, які відвідали Український Фестиваль

Світлий І. Длябога

„Мала держава на Другій Евеню“

Заголовна сторінка недільного журналу „Дейлі Ньюз“ з 21-го травня ц. р.

Нью Йорк. — 3 нагоди „Українського Фестивалю“ що відбувся на 7-й вулиці на ньюйоркському „даунтауні“ впродовж трьох днів минулого кінця тижня, популярний і найбільш поширений англомовний щоденник „Нью Йорк Дейлі Ньюз“ (понад 3 мільйонів денного накладу, близько 5 мільйонів у неділю) приніс велику статтю репортажу-інформаційного характеру Чарльса Пайкерта під заголовком „Мала держава на Другій Евеню“.

Цілосторінкова титулова барвиста ілюстрація Слави Сурмач, як теж двосторінкова її ілюстрація в середині того недільного датку „Нью Йорк Дейлі Ньюз“ — пращують статтю і просто „хапають за очі“: прикметники для цієї артистичної-малювання стилем змальований хорівід маленьких гуцулів і гуцулок, — знову ж другий великий барвистий малюнок — це Сьома вулиця вщерть заповнена людьми, кіосками і танками, — нова величава церква св. Юра праворуч, ліворуч ряд червонопомаляваних кам'яниць, а впоперек вулиці англомовний транспарант: „Вітайте на Українському фестивалі“.

Названий вгорі автор репортажу зібрав чимало фактичного матеріалу про українські установи, крамниці й підприємства на „даунтауні“ Нью Йорку, себто ті частини дільниці Мангеттену, яка здавна була осідком різнонаціональних іммігрантів, між ними й українців. Автор уважає це за феномен, що хоча та дільниця занепада і стала привабливою також негативного елемента, українці збе-

регли і поширили свій стан посідання і становлять наче квітучий острів серед отого розбурханого моря. Автор характеризує українців, як „важко працюючих людей, які тримаються цупко родини, ходять до церкви і є фанатичними антикомуністами“. Він стверджує, що церква св. Юра, це „цемент, що спалює всю ту громаду“. Згадавши дуже коротко й поспішно про історію України, автор дотепно правильно підкреслює, що теперішня офіційна назва України „Українська Соціалістична Радянська Республіка“ є серед українців на 2-й і 1-й Евеню так само популярна, як Джордж Воллес (губернатор Аляски з маркою расиста) на 125-й вулиці (центр найгустіше заселеної муринської дільниці Гарлему).

Ціла та стаття-репортаж Пайкерта, що тягнеться упродовж 5-ох сторінок, надзвичайно прихильна українцям із нотками подиву, як ньюйоркські українці з пустки творили великі діла, як ось „Самопоміч“, що розпочала існувати з „мастком“ 300 дол. і нині розпоряджає 20 мільйонами, — чи церква св. Юра, побудована за 3 мільйони доларів, що їх склали готівкою добровільці-жертводавці, чи Український Конгресовий Комітет, Український Народний Дім, Український Музей, молодіжні організації ПЛАСТ і СУМА, українські книгарні, понад 200 українських домовласників. Автор також відкидається в цитатах на ряд українських громадян, які скупчили йому джерелом інформації та дали заокруглений образ „Малої України“ в Нью Йорку.

РЕПРЕСІЇ В УКРАЇНІ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

челав Чорновіл, який після звільнення з Мордовських концтаборів перебуває на засланих в Якутській АССР, дістав дозвіл на семиденну поїздку в Україну. Цей час він провів в рідному селі Єрки, Звенигородського району на Черкащині; де живуть його батьки-селяни.

Звільнили Ірину Стасів-Калинець

Після шестирічного ув'язнення відомою українською поетесою Іриною Стасів-Калинець була звільнена з Мордовських концтаборів. Її перевели в селище Індіно, Балейського району в Читинській області, на Далекій Сході, близько від Китаю.

Чоловік Ірини Ігор очікує звільнення в серпні 1978 р., після чого буде відбувати каторжне заслання, мабуть, в тій самій місцевості. Дочка Калинців Дзвінка перебуває у Львові під опікою їхніх батьків.

Засудили Івана Я. Антоніва

Навесні 1978 року у Кіровограді засудили на один рік таборів суворого режиму пресвітера Бактистської церкви Івана Яковича Антоніва. Його звинуватили в бродяжництві.

Ольга Гейко вибула з київської Української Групи

З Києва одержано вістку, що після суду над М. Маринівичем і М. Матусевичем у м. Василькові під Києвом, вибула з київської Української Гельсінкської Групи дружина М. Матусевича — Ольга Гейко. Про причини вибуття з Групи її і Віри Лісової свідчення на процесі Маринівича-Матусевича в Києві поширені різні версії, тому здержуємося від подання деталей у цій справі.

Згідно з інформацією, одержаною з Києва, суд над Маринівичем і Матусевичем був закритий, на ньому вирінуло, що обидві підсудні апажи жертвою зради і провокації. На суді гідно виступала Надія Світлична, не зважаючи на те, що в тому часі вона перебувала у материнському стані. Вона боронила підсудних сильною аргументацією, доказуючи безпідставність обвинувачень. В часі свідчення Н. Світлична була багато разів переривана суддею.

Гололівки Сверстюка, Мороза і Геля

Сюди дісталися інформації про проведені гололівки трьох відомих українських політиків: Євгена Сверстюка (Пермські концтабори): 15 квітня 1977 р. проголосив гололівку, коли таборів власне відмовили йому особисте побачення з дружиною Лілею, яка прибула з Києва, з віддалі 3 тисяч кілометрів. Адміністрація запропонувала їй загальне побачення при умові, що вони будуть розмовляти російською мовою. Ліля погодилася, а Сверстюк відмовився і на знак протесту проголосив гололівку, яку підтримало 20 політ'язнів. 30 квітня 1977 р. начальник табору Поляков вислав Лілі Сверстюк телеграмою такого змісту: „Побачення дозволено при кінці травня — в червні“.

Валентин Мороз (Мордовські концтабори): проголосив гололівку 15 травня 1977 року на знак протесту проти позбавлення особистого побачення з дружиною Раєю. Іван Гель (Мордовські табори): навесні 1977 року проголосив гололівку, домагаючись поліпшити умови життя для його дружини Марії і дочки, які живуть у Львові у воєнному і темному приміщенні напівпідвального типу.

БЕРХОВИНО, СВІТКУ ТИ НАШ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

молодички, що вирізняються своєю ношею. Бо ж стрій гуцульський не один. Це Софіяка Пилипчук-Круль в носі з Білих Ослас та п. Марійка Ровенчук-Лабунька в носі з Печеніжчина з виразними впливами Покуття.

Аж тут і дефіляда претенденток до титулу Книгини Гуцульщини. На жаль, урядуюча Книгиня Акація Бельмега відсутня. Закінчення студій все оправдує.

Рішення жюри нелегке. П'ять красунь і кожна в товаристві легітимна. По довгій нараді паде вирок. Книжниця Маріячка Мочерняк та дві дружки М. Стефурак та М. Гладій. Музики грають гуцулку, а зала співає:

„Колісмоси тут зібрали,
Тут собі побудуємо,
За нас люди судили/гудили,
Ми здорові будемо!“

Бара не дармує, — гумору не брах і хтось біля голосників під музику заспіває:

А деж тота буярочка, жеси поколола,
Вона граала-вігравала коло оборога!
Скбих знала мій миленький, же ти в оборозі,
Бігме буам повернула, мені по дорозі!

А хтось, якому чужа поліція затроювала свобідне верховинське життя, повістувє:

Ой стріляли два шандарі з лівольєра в мене,
Ховавсьми за свора, за лисьме зделене!

У вирі танку та набутків проходить весняна ніч. Світає. Предсідник З'їзду п. Василячук видимо змучений, але почуття обов'язку вросло глибоко в його я. Навіть „радикальний дуб“ п. Д. Ткачук нахилився під тягарем різних обов'язків. Єдиний п. Степан Стефурак — опіку танцювального ансамблю повний молодечого завзяття — пройшов майже дитиною шлях Дивізії.

Неділя. Провесна. Свято Матері. Сонце, блакить неба, панорами далекіх гір. Тричі щасливі ті, що їхні нені з ними. В інших думки десь далеко в просторах. А іншим хотіли б вкласти в уста символічне весільне запрошення: „Просили Делью і Неня з того світу, тай я прошу, абести були ласкаві прийти на наш Всегуцульський З'їзд“. Той день робить всіх гуцулів м'ягшими. Любів до нені заставляє провести той день гідно. Служба Божа. Матері та діти, білі і рожеві гвоздики, — сироти та тричі щасливі. Проповідь о. Мака кане бальзамом в душу!

Багатий споминами та зустрічю з друзями, спішу на закінчення З'їзду. Останній змаг, — дружній компроміс. Гуцули об'єднані в Українському Світовому Об'єднанні Гуцулів! Головинний опришок Об'єднання — ворохтський гадза колишній голова Конференції, голова Контрольної комісії та делегат до СКВУ колишній голова т-ва Гуцульщина.

Трембіти грають „стремінне“. Час сідлати коні і роз'їздитися по чужих горах. Гостинна Союзівка плаче дрібним дощем за верховинцями, що надусе щіють волю і не підчиняються навіть власним законам!

У всіх правних справах, таких як: розводи, тестиamenti, імміграційні справи, спадщини, випадки, справи зв'язані з нерухомістю, трансація мастикових справ кресних, які живуть в Україні або в Польщі, прошу звертатися до:

WASYL NEZOWY
consultant for LOUIS KRONOWAL, attorney
Годний урядування тільки за домовленістю.
Room 803, 1411 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19102
Telephone (215) 563-3332

50-РІЧЧЯ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

образ, але надає йому повнішу ліпозію життя. Кольорова система телебачення засновується на реакції людського, очного нерва, що розподіляє світлові зображення на 3 основні кольори: червоний, зелений і синій. Телевізійна кольорова камера устаткована пристроєм для розподілу оптичних зображень на 3 основні компоненти кольорів: червоного, зеленого та синього. Окремі, електронні лампи вироблюють сигнали кожного з цих компонентів, а електронна мережа матриці мішає їх разом в такій пропорції: 30 відс. червоної барви, 59 відс. зеленої та 11 відс. синьої.

Кульмінаційною точкою росту телебачення, як засобу масової комунікації, було видолище вичалу людини на Місяці (1969), що йому прилядалося поверх 500 мільйонів людей в цілому світі, частина з них у власних домах, а велика частина в публічних місцях та парках, на яких були установлені величезні екрани, згадані б тільки Сентрал Парк в Нью Йорку, Трафальгар Сквер в Лондоні, північні міста в Празі, чи станція Шін-юку в Токіо. Потенційними підмогачами телебачення стали космічні комунікаційні сателіти транслюючі телевізійні передачі до кожного місця земної кулі, в мережу слухобачення величезні частини людства. В той спосіб світові події, що відбуваються на другій півкулі нашої планети, можуть оглядати того самого дня сотні мільйонів мешканців цілої нашої планети. Це має неабстрактний ефект на щоденне життя чоловіків, жінок та дітей в кожній закутку Землі. Телебачення не тільки передає повідомлення про відбуві подій, воно допомагає також глядачам формувати та відтворити собі події в своїй уяві через близькість мобільних камер.

Нема сумніву, що телебачення має також свої недоліки, згадавши б тільки переважання дешевого рекламою, брутальністю та неморальністю деяких передач тощо.

У протилежності до ЗСА, де в телебаченні переважають програми комерційного характеру, в Європі більше уваги присвячується програмам освітнього та культурного характеру. Щоб піднести рівень телевізійних передач в ЗСА, Конгрес в 1967 р. поклав до життя „корпорацію публічних передач“, що діє успішно на терені цілої Америки. Немає сумніву, що телебачення ще не є ідеальне, але його широка мережа в світі, це неначе нервова система людства, що зв'язує його в майбутнім в одну велику цілість — на краще або на гірше.

HELP WANTED MALE/FEMALE

ПОТРІБНО ПРАЦІВНИКІВ
Денна праця. Мешкання на місці, добра праця, в добрих домах. Добра платня.
Тел. (201) 763-0707

ПОТРІБНО МАШИНИСТІВ

ENGINE LATHE AND MILLING MACHINE OPERATOR
Мусить вміти самостійно працювати. Вимагається 3-5 р. досвіду. Платня залежна від досвіду. Говоримо по-українськи. Тел. 7 днів, 8 р. — 5 по пол. (212) 237-9117

ПОБАЖАНІ ОПЕРАТОРИ

до шиття. Досвід при шкряпних продуктах або торбинках. Голоситися:
SCHAFFER BELT
350 Warren St., Jersey City, N.J. (201) 434-0818

HOUSEKEEPER

for adult family, live-in or three days a week. Good wages. Pleasant home with garden. (914) 337-5595 or write Helen J. Zuckerman 84 Warwick Road Bronxville, N.Y. 10708

REAL ESTATE

Якщо Ви плануєте купити чи продати дім, будівельну площу, підприємство в повітах: Essex, Morris, Union, Middlesex, чи інших повітах Нью Джерсі, або стейтах ЗСА чи провінціях Канади, звертайтеся до українського продавця реальності

MR. J. HALIY

Century 21

LIVINGSTON REALTY
155 S. Livingston Avenue
Livingston, N.J. 07039
Tel.: (201) 994-1510

A. E. SMAL & Co.

REAL ESTATE & INSURANCE
1733 Springfield Avenue
Maplewood, N.J. 07040
(201) 761-7500
приймає всі роди забезпечення:

На особові і вантажні автотранспорти;
Від відповідальностей (Liability) за нещасливі випадки в домах або підприємствах;
Від вогню на домів і на комерційній й індустріальній будинки;
Комбіновані поліси на домів (Home owners) і на підприємства (SMP policies);
Бонди;
Акцидентові (Workmens Comp.) на життя (всі роди, індивідуальні й групові);
Пенсійні плани, індивідуальні й групові з можливістю відтягати від податків KEOUTH & IRA Plans.

В УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ НА ФЛОРІДІ

придбайте ділянку під хату 85x120 ..... від \$8,000
100x110 на дві родини \$10,000
НОВІ ХАТИ ..... від 28,500
СПІЛНІ ДОМИ
„Гарден Гоумс“
Спальня, приватна кімната, кухня, ідальня, веранда, від \$24,500
2 спальні, пр. кімната, кухня, ідальня, 1/2 ланчиків, гараж, від \$32,500
В ціні включено ділянки, центральне опівання і охолодження.

SUNNYLAND REALTY

Stephen Kowalchuk — Realtor
855 N. Park Ave., Apopka, Fla. 32703
(305) 886-3060

Irvington, N.J. НА ПРОДАЖ 1-РОД. ДІМ

6 кімнат, на границі Maplewood, близько до укр. церков, автобусів та скелів.
\$31,500.00. Тел. власника: (201) 373-2680

NEAR SOVUZIVKA

1) 2 bdrm home, excellent cond. Beautiful view. \$16,000.
2) 2 1/2 bdrm home, view, Franklin frplc. \$25,000.
3) 3 Bdrm 2 bath home, view, garage. \$27,000.
4) 4 Bdrm, 1 1/2 bath home, den w/frplc, view. \$29,000.
KOPP OF KERNHONKSON, N.Y.
Dial: (914) 626-7500

Neat, furnished year round 4 room home

— \$12,000.
2 story year round home with 2 rental units, garage & apr., attached green house, brook. Asking \$60,000.
100 x 300 lake front lots — \$12,000.
Mohican Lake lake front home — Asking \$45,000.
JANITH B. VOGT, Broker
Rt. No. 55, Eldred, N.Y. 12732
(914) 557-8177

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ІДІЛА І ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Баванд Бруку і перенесенням тіл з одних Останків з різних країн світу.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

UKRAINIAN CITIZENS FOR JOHN F. CRYAN

MICHAEL MATIASH, President, Ukrainian American Democratic Organization of Essex County

JOSEPH LYSAWYER, President, Ukrainian Democrats of New Jersey

MYRON STEBELSKY, President, Ukrainian Athletic Association

WOLODYMYR MARTYNEC, Self-Reliance Association

WALTER BODNAR, Commander, Ukrainian American Veterans Post No. 6

MICHAEL CIAPKA, President, Ukrainian Congress Committee of America, Essex Branch

PETER MELNYK, President, Ukrainian American Businessmen's Association

MRS. ANNA HIRNIAK, Vice-President, Ukrainian American Democratic Organization of Essex County

DR. STEPHEN WOROCH, Former President, Ukrainian Metropolitan Medical Association

JULIAN HELBIG, Vice-President, Ukrainian Athletic Association

JERRY TURIANSKY

THEODORE DZUS

ZENON TERLECKEY

Fellow Citizens:

I am a candidate for the office of Essex County Executive in the June 6th Democratic primary election.
I have a long record of law enforcement, particularly in the areas of drug prevention and safe streets.

I feel I am a proven administrator, having maintained a constant budget in the office of the Sheriff of Essex County for six years.

Your friends and leaders in the Ukrainian community will assure you that I have always been available to work with you to solve our mutual problems.

I hope you will vote for me and the entire Democratic ticket on Line C in the June 6th primary election.

Respectfully yours,

JOHN F. CRYAN